

Zima, mudrosti i propisi (Medina)

Hatib: dr. Abdullah ibn Abdurrahman el-Buajdžan

8. rebiul-ahir 1441. po Hidžri / 6. decembar 2019.

Hvala Allahu, Poznavaoču nevidljivog, Pokrivatelju sramota, Otklonitelju nedaća, Oprostitelju grijeha, Poznavaoču tajni srca. Njega hvalimo, od Njega oprost i pomoć tražimo. Njemu se kajemo, i Njemu se utječemo od zla naših duša i naših loših djela. Na Njega se oslanjamo u svim našim poslovima i stanjima.

Svjedočim da nema boga osim Allaha, Jedinog, Koji druga nema, i svjedočim da je Muhammed Njegov rob i poslanik. Dostavio je poslanicu, ispunio emanet, savjetovao ummet i borio se na Allahovom putu onako kako se treba boriti. Neka su na njega Allahova milost i blagoslov, i na njegovu porodicu i sve ashabe. Najbolji govor je Allahov govor, a najbolja uputa je uputa Muhammeda ibn Abdullaha.

Najgore stvari u vjeri su novotarije. Svaka novotarija je zabluda, a svaka zabluda vodi u Vatru.

O vjernici, bojte se Allaha u onome što vam je naredio, i klonite se onoga što vam je On zabranio: "O vjernici, bojte se Allaha onako kako se treba bojati i umirite samo kao muslimani!" (Ali Imran, 102)

Poštovani vjernici! U prolasku vremena i u prošlosti krije se pouka i opomena. Uzvišeni kaže: "On čini da noć i dan naizmjenice nastupaju i u tome je, doista, pouka za one koji pameti imaju." (En-Nur, 44)

O muslimani, smjenjuju se dani, mjeseci, godišnja doba i godine, prestaju nadanja, ističu rokovi, smjenjuju se generacije. Sve što je na Zemlji prolazno je, ostaje samo lice tvoga Gospodara, Plemenitog. O vjernici, došla vam je zima, sa mnogo hladnoće, koja upozorava. Allah, džellešanuhu, dozvolio je Džehennemu, da "odahne" u njoj. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem,

rekao: “Vatra se požalila svome Gospodaru: ‘Izjedoh samu sebe od žestine’, pa joj je Allah dao dva oduška, jedan zimi, a drugi ljeti. Njen odušak zimi su velike hladnoće, a njen odušak ljeti su velike vrućine.” (Muttefekun alejhi)

Kada bi nastupila zima, Omer ibn Hattab, radijallahu anhu, pisao bi svojim podanicima: “Zima je nastupila, a ona vam je neprijatelj. Pripremite za nju vunene ogrtače, mestve i čarape, i neka vuna bude uvijek uz vas. Hladnoća je neprijatelj koji brzo dolazi, a sporo odlazi.”

O vjernici, pobrinite se za nemoćne, pomozite im sa zimskim hladnoćama, obezbijedite im hranu, odjeću i prostirku, i nadajte se nagradi kod Allaha na Dan susreta s Njim. Uzvišeni kaže: “Imetak koji udijelite drugima u vašu je korist, ono što udijelite drugima neka bude samo Allahu za ljubav – a ono što od imetka udijelite drugima nadoknadić će vam se potpuno, neće vam biti učinjeno krivo.” (El-Bekara, 272)

O vjernici, razmišljate o vremenima i godišnjim dobima, koristima i mudrostima koje se u njima kriju. Da postoji samo jedno godišnje doba u godini, propustila bi se korist ostalih godišnjih doba. Da je samo ljeto, propustile bi se koristi zime, da je samo zima, propustile bi se koristi ljeta, a isto tako da je samo proljeće ili jesen.

O muslimani, stigla je zima, a sa njom su došli “lahka dobit” pobožnjaka i “proljeće” istinskih vjernika. Njene noći su duge, pa se mogu naspavati i odmoriti, a zatim ustati iz svojih postelja i klanjati noćni namaz, a njihovi dani su hladni, pa ih lakše mogu postiti. Uzvišeni kaže: “Oni koji su se Allaha bojali – u džennetskim baščama će, među izvorima, boraviti, primat će ono što im Gospodar njihov bude darovao, jer, oni su prije toga dobra djela činili, noću su malo spavali i u praskozorje oprost od grijeha molili.” (Ez-Zarijat, 15–18)

Zime je zapravo “proljeće” vjernika, u čijim baštama oni ubiru najljepše plodove, s malo truda i umora. Post ih ne iscrpljuje, a noć im je dovoljna i za spavanje i noćni namaz. Amir ibn Mesud, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Post zimi je lahka dobit.” (Ahmed i Tirmizi)

Abdullah ibn Selam, radijallahu anhu, rekao je: “Kada je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, došao u Medinu, ljudi su pohrlili njemu, pa sam i ja otišao s njima da ga vidim. Kada sam bolje pogledao njegovo lice, bio sam siguran da to nije lice lažova, a prvo što je rekao bile su riječi: ‘O ljudi, širite selam, hranite gladne, klanjajte noću dok ljudi spavaju, ući ćete u Džennet spokojni.’” (Ahmed i Tirmizi i ocijenio ga je vjerodostojnim)

Kada je Muaz ibn Džebel, radijallahu anhu, bio na samrti, rekao je svojoj sluškinji: “Je li svanulo?” “Nije”, odgovorila je ona. Zatim je šutio jedno vrijeme, pa je ponovo kazao: “Pogledaj!” Rekla je: “Jeste, nastupila je zora.” “Utječem se Allahu od jutra poslije kojeg dolazi Vatra”, kazao je on, i dodao: “Dobro došla smrti! Dobro došao gost u neimaštinu! Ne uspio onaj ko se u ovom trenutku pokaje! Allahu moj, Ti znaš da ja nisam volio ostati na dunjaluku zbog navodnjavanja polja niti sadnje drveća, nego zbog ibadeta u dugim zimskim noćima, i zbog popodnevnog žeđi na velikim vrućinama i zbog prisustvovanja kružocima znanja.”

Poštovani vjernici! Zimske noći su duge, a dani kratki, a Allah je učinio noć pokrivkom i san počinkom. Uzvišeni kaže: “On vam je noć učinio pokrivkom, san vam je učinio počinkom, a dan da se krećete.” (El-Furkan, 47)

Ustrajavanje u dugim noćnim sijelima je devijacija koja slabi čovjekovu aktivnost, uzrokuje lijenost, onesposobljava ga za rad i privređivanje, uništava njegovo vrijeme, odvraća ga od ibadeta i suprotno je sunnetu. Uzvišeni kaže: “... i jedan od dokaza Njegovih je san vaš noću i po danu, i nastojanje vaše da steknete nešto iz obilja Njegova; to su, zaista, pouke za ljude koji čuju” (Er-Rum, 23); “Allah vam je dao noć da se u njoj odmarate, a dan da vidite. Allah je neizmjereno dobar prema ljudima, ali većina ljudi neće da zahvaljuje” (Gafir, 61).

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, pokudio je spavanje prije jacie i sijelo nakon jacie. Slijedite put vašeg Poslanika, Allah vam se smilovao, spasit ćete se.

O muslimani, islam je svojim propisima obuhvatio sve aspekte života i uzeo je u obzir različita vremena i vremenske prilike. U njegovim propisima nalazimo stroge

dužnosti (el-azaim), ali i olakšice za izvanredne, nužne situacije. Jedna od stvari zbog koje Allah povećava deređže, onome ko ih bude činio, prašta grijeha i loša djela jeste privrženost čistoći, koja se smatra polovinom vjere, uslovom valjanosti namaza, temeljem islamske dužnosti.

Podnošenje teškoća i približavanje Allahu upotrebom vode u hladnim zimskim danima spada u djela kojima se iskupljuju grijesi. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Hoćete li da vas uputim na ono zbog čega Allah briše grijeha i podiže deređže?" Rekli su: "Da, Allahov Poslaniče", odgovorili su. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče im: "Upotpunjavanje abdesta u hladnim danima, mnoštvo koraka prema džamiji, čekanje namaza nakon namaza, to je pripravnost, to je pripravnost na Božijem putu." (Muslim)

Poštovani vjernici! Na fleksibilnost šerijata i mudrost islama, vjere koju odlikuju lahkoća i tolerancija, ukazuje i olakšavanje ljudima u izvanrednim i nepodnošljivim situacijama. Uzvišeni kaže: "... i u vjeri vam nije ništa teško propisao." (El-Hadždž, 78)

Teškoća za sobom povlači olakšicu. Allah, džellešanuhu, kaže: "Allah će, sigurno, poslije tegobe olakšanje dati." (Et-Talak, 7)

Islam je propisao olakšice u teškim i vanrednim situacijama, a jedna od tih olakšica jeste da bolesnik, ali i zdrav čovjek, ukoliko se boje da bi korištenje vode moglo ugroziti njihovo zdravlje, umjesto abdesta, uzmu tejemum, kao što je ranjenom i ozlijeđenom dozvoljeno da uzmu mesh po zavoju ili gipsu.

Džabir, radijallahu anhu, rekao je: "Bili smo na putovanju pa je jednog čovjeka pogodio kamen i rasjekao mu glavu. On je upitao svoje prijatelje: 'Smatrate li da mogu koristiti olakšicu i uzeti tejemum umjesto kupanja?', a oni su rekli: 'Ne, ne možeš koristiti olakšicu, a imaš vodu za kupanje.' Poslušao ih je, okupao se, i umro. Kada smo došli kod Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, obaviješten je o tome, pa je rekao: 'Šta je njima? Ubili su čovjeka, ubio ih Allah. Allah je površinu zemlje učinio čistom.'

Zašto nisu pitali, kada nisu znali? Lijek za neznanje je pitanje. Dovoljno mu je bilo da je uzeo tejemum, preko rane stavio krpu, a zatim po njoj uzeo mesh, a oprao ostatak tijela.” (Ebu Davud i Hakim i ocijenio ga je vjerodostojnim)

Amr ibn As, radijallahu anhu, rekao je: “Odžunupio sam se u hladnoj noći, u bitki Zatus-selasil, pa sam se pobojavao da ću umrijeti ako se okupam, i tako sam uzeo tejemmm i klanjao kao imam sabah-namaz. Kada su to prenijeli Vjerovjesniku, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: ‘O Amre, klanjao si im kao imam, a bio si džunup?’ Obavijestio sam ga o razlogu koji me je spriječio da se okupam i rekao: ‘Čuo sam Allahove riječi: ‘... i jedni druge ne ubijajte! Allah je, doista, prema vama milostiv’ (En-Nisa, 29), a Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, samo se nasmijao i nije mi ništa rekao.” (Ebu Davud)

Zatim, znajte da vam je Allah naredio da donosite salavate i selame na Njegovog Vjerovjesnika, pa je rekao u mudroj Objavi: “Allah i meleki Njegovi blagosiljaju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljite mu pozdrav!” (El-Ahzab, 56)

Allah podario blagoslov meni i vama u časnom Kur’anu, i okoristio mene i vas njegovim ajetima i mudrom opomenom. Rekoh ovo i od Allaha Uzvišenog tražim oprost za sebe, vas i sve muslimane od svakog grijeha, a tražite i vi, On mnogo prašta i milostiv je.

